

JORDI VICENT

BRÍGIDA, LLEVADORA MÉS DE TRENTA ANYS

¿I, vosté, on va nàixer?

Dues pinces, tisores, portaagulles i agulla, alguns medicaments i una xeringa.

Una llevadora no necessitava res més.

J. Castelló

comenta a la manera estellesiana: «He patit molt, he patit moltíssim... no vull recordar moltes coses...»

No pot, no sap, comptar els casos que va assistir... milers... «He corregut tots els barris de València, tots. Jo vivia a Ramón y Cajal, i m'agradaven les zones que tenia més a prop. M'alçaven del llit a qualsevol hora. Hi anava en tramvia. I, en algun cas especial, en cotxe. Després, vaig ser de les primeres dones en la ciutat que van conduir un vehicle. La pobresa es repartia per quasi tots els barris de les

Si vosté va nàixer entre 1940 i 1970 a València, en casa o, més posteriorment, en un hospital, és possible que, en obrir els ulls, trobàs un testimoni menut, nerviós, d'ulls petits i amb una empena i una resolució que van ajudar a superar molts moments difícils.

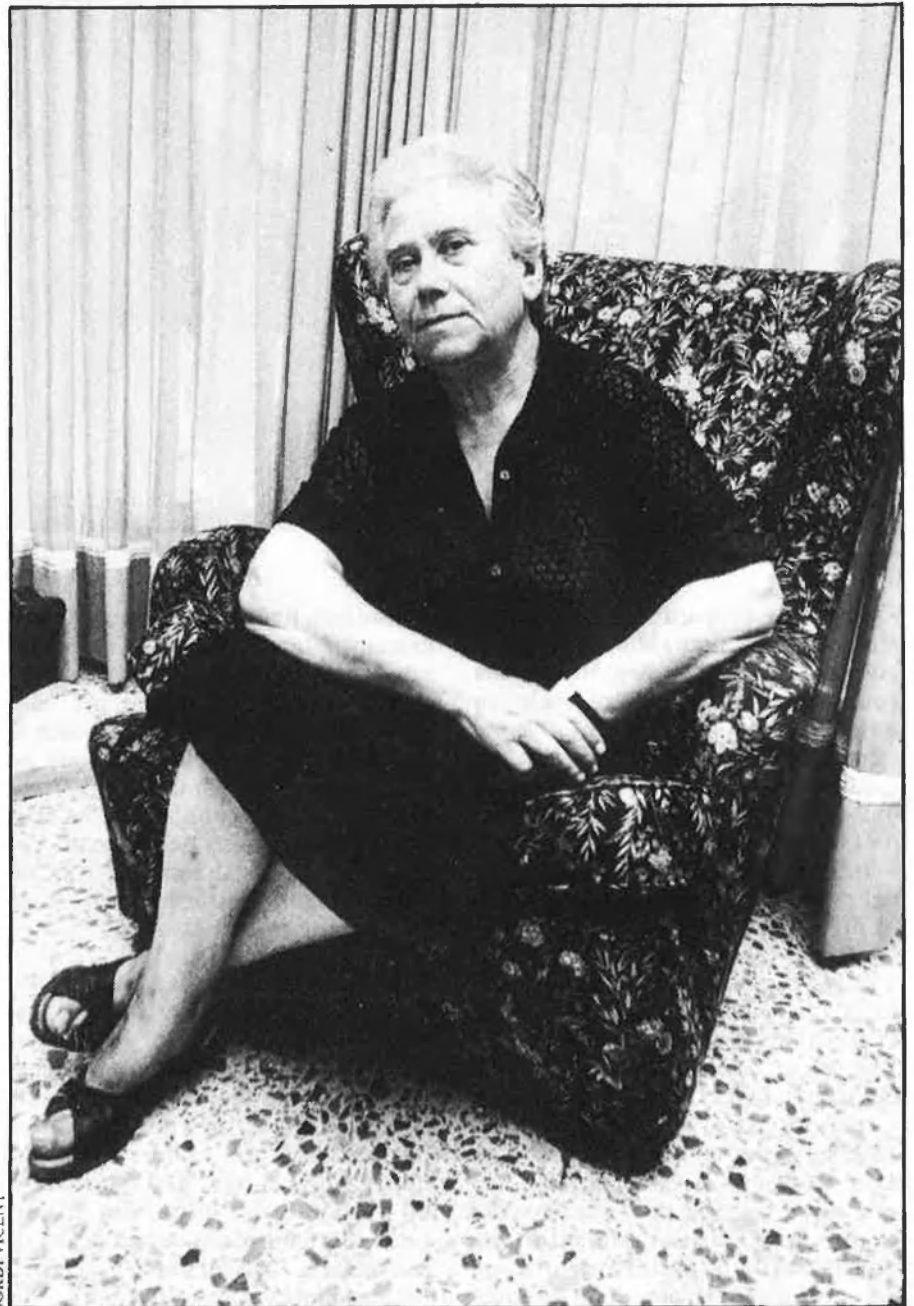
Brígida es va jubilar a les acaballes dels setanta, després de més de trenta anys d'ofici. Llevadora del Patronat de la Diputació, de la Seguretat Social, privada, va recórrer tots els barris d'una ciutat que es feia gran, però que encara conservava tot de característiques que la definien com a poble.

«He assistit a moltíssims parts en el carrer, amb metge o sense. Els uns els cobrava i, els altres, no. Cobràvem, si fa no fa, unes seixanta pessetes... allà pels anys quaranta. Tenia assignada una zona per la Seguretat Social. I assistia aquests parts en casa. Treballava com podia. I em tocava fer mil coses... Què vol que li diga. He arribat a escurar per poder fer-me amb una cassola on bullir aigua. Sí, hi hagué voltes que ho vaig passar molt malament, però em sobren els dits d'una mà per a comptar els casos que no van eixir bé... A més, sempre podia cridar el metge».

Brígida arribà a una València pobre i famolenc només acabar la guerra. «Quan va esclatar el *Movimiento*, els *nacionales* em van matar el marit i em vaig venir a València, on em vaig tornar a casar... i no recorde ben bé qui me'l va organitzar, aquell casori... encara no ho he sabut.» No eren els millors temps; Brígida ens ho

«He hagut d'escurar per poder bullir un poc d'aigua».

JORDI VICENT

rodalies. Després de la riuada, allò va ser horrible... Ara, els casos on les situacions eren infimes del tot, els ateniem en l'hospital.

«En l'Hospital Provincial vaig treballar molts, moltíssims, anys, debades, sense cobrar un duro. Allí no cobrava ningú, només les dones que feien la neteja. Recorde especialment don Antonio Maiques, metge d'aquest hospital. Em vaig emocionar quan, entre moltes altres llevadores, em va dir d'acompanyar-lo...»

Molt han canviat les coses, i total fa quatre dies. «La gent amb diners preferia tenir els fills en casa. En l'Hospital es treballava poc. Fora dels funcionaris, beneficència pura... Per a mi, l'Hospital Provincial era com una cosa meua. Ja li ho he dit, no em van pagar durant molts anys ni una pesseta. Recorde que a València només funcionava el Provincial i el Sanjurjo... potser també el de San Juan de Dios... i prou».

Brígida es queixa dolçament de la faena. «No era com ara, ausades. La gent solia tenir molts més fills... no paràvem. Era normal tenir-ne tres o quatre, i això era un vici comú a totes les capes socials».

Aviat la gent comença a deixar la casa... «Sí, quan es va obrir la Fe i començà a funcionar de veritat la Seguretat Social... degué ser fa uns vint anys... ¿Em pregunta si els xiquets sense medicació eixien amb més vitalitat? No n'estic massa segura, potser sí. També és cert que ara hi ha més vigilància, però ja li ho he dit, he assistit a molts parts en casa, sense metge, de qualsevol manera, i he tingut molts pocs fracassos...»

L'Hospital General —el Provincial d'abans—, Brígida... «Vaig deixar d'anar fa uns vuit anys, després d'un despreniment de retina. Sé que ha canviat. Jo, amb l'entrada dels socialistes, em pensava que les coses millorarien. Però no he pogut veure com han fet les coses, encara que siguen amics... ¿Com vol que no ho siguen, bonico? Pense que els altres em van traure el marit de casa.»

Brígida sempre ha estat sincera, davant de tots, en qualsevol situació, i s'estima la gent que val. «M'agrada el treball ben fet. Per exemple, m'agradaven les monges. La meua germana era caputxina descalça, de les normes més rígides... Jo em quede amb les monges...»

«I ara, hauria continuat treballant, sempre. Ho he deixat quan ja no podia més, quan m'han obligat.» Això ho diu una dona que ha vist nàixer mitja ciutat, potser també a vosté.

HISTÒRIA NATURAL

dels Països Catalans

Director de l'obra:
Ramon Folch i Guillèn

La **Història Natural dels Països Catalans** és una obra de redacció col·lectiva que compta amb aportacions de quasi un centenar de professionals de la biologia i de la geologia, inscrits en totes les branques de la recerca corresponents a aquests àmbits. És una obra enterament inèdita, un producte seriós que basa la seva atracció en l'interès real d'allò que diu i en l'il·lustració de qualitat amb què es complementa.

• 15 volums.

• 7.000 pàgines de text.

• 8.000 il·lustracions,

dibuixos, mapes, esquemes i fotografies inèdites.

L'apassionant espectacle de la natura presentat tan suggestiu com és i explicat clarament pels qui han après d'interpretar-lo.

Enciclopèdia Catalana

Avgda. Diagonal, 357-08037 Barcelona

Desitjo rebre més informació de la *Història Natural dels Països Catalans*

Nom _____

Adreça _____

Població _____

Telefon _____

18